

Đề xuất luật hóa quy định miễn trừ trách nhiệm cho cán bộ "dám nghĩ, dám làm"

11:12 08/04/2025

Trong dự thảo Luật Cán bộ, công chức sửa đổi, đề xuất luật hóa quy định miễn trừ trách nhiệm cho cán bộ "dám nghĩ, dám làm" đang thu hút sự quan tâm từ dư luận. Vậy, những thách thức trong việc đảm bảo minh bạch, trách nhiệm, nhất là việc "dám nói thẳng, nói thật" trước những sai phạm của cấp trên có khả thi?

Dư luận đặc biệt quan tâm đến dự thảo Luật Cán bộ, công chức sửa đổi gồm 8 chương, 47 điều do Bộ Nội vụ công bố để lấy ý kiến. Trong đó, đề xuất luật hóa quy định miễn trừ trách nhiệm cho cán bộ, công chức "dám nghĩ, dám làm" vì lợi ích chung thu hút sự chú ý lớn nhất.

Ảnh chỉ có tính chất minh họa, nguồn internet.

Luật hóa là cần thiết

Điều 35 của dự thảo luật nêu rõ 3 trường hợp cán bộ, công chức được miễn trách nhiệm là: chấp hành quyết định trái pháp luật của cấp trên sau khi đã báo cáo; thực hiện hành vi được cơ quan có thẩm quyền xác định là "dám nghĩ, dám làm" vì lợi ích chung; và trường hợp bất khả kháng.

Tuy nhiên, khoản g, điều 9 về "Chấp hành quyết định của cấp trên" lại gây nhiều lo ngại. Theo đó, khi cán bộ, công chức nhận thấy quyết định của cấp trên trái pháp luật, họ phải báo cáo bằng văn bản. Nếu cấp trên vẫn yêu cầu thi hành, họ phải chấp hành nhưng không chịu trách nhiệm về hậu quả, đồng thời báo cáo cấp trên trực tiếp của người ra quyết định. Người ra quyết định phải chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Nhiều cán bộ lo ngại, trong thực tế, cấp dưới khó có thể phản biện cấp trên, ngay cả khi biết quyết định đó sai trái. Tuy nhiên, họ cũng nhấn mạnh, luật hóa không phải là "cây đũa thần" có thể giải quyết mọi vấn đề. Để quy định này đi vào thực tiễn và phát huy hiệu quả, cần có sự đồng bộ giữa luật pháp và các yếu tố khác.

Cụ thể, cần xây dựng tiêu chí rõ ràng, tăng cường kiểm tra, giám sát, nâng cao ý thức trách nhiệm của cán bộ, và ứng dụng công nghệ thông tin để minh bạch hóa, công khai hóa các vấn đề, tránh tình trạng trục lợi.

Tiến sỹ Nguyễn Hữu Nguyên, Hội Quy hoạch Phát triển Đô thị TP. HCM bày tỏ, mặc dù có nhiều luật được ban hành, hiệu quả thực thi vẫn còn hạn chế, như trong công tác phòng chống tham nhũng và ma túy. Luật pháp dù chặt chẽ đến đâu cũng không thể hiệu quả nếu thiếu sự tuân thủ nghiêm ngặt từ người thực thi. Kinh nghiệm quốc tế cũng cho thấy điều này. Theo ông, "luật hóa" là cần thiết để tạo sự tự tin cho cán bộ dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung, nhưng không phải là "cây đũa thần" có thể giải quyết mọi vấn đề.

A

Tiến sỹ Nguyễn Hữu Nguyên nhấn mạnh: "Luật pháp ra là cần thiết, có thể tăng cường, có thể giúp cho cán bộ có động lực tốt hơn nhưng nó không phải là cây đũa thần, có thể giải quyết tận gốc được vấn đề này. Đừng nghĩ rằng khi ra

được luật đó là mọi sự xong xuôi, là cán bộ tự nhiên dám nghĩ, dám làm. Mà dám nghĩ, dám làm đã quan trọng rồi nhưng mà nghĩ đúng, làm đúng đấy mới là quan trọng".

Khuyến khích, khen thưởng và bổ nhiệm vượt cấp đối với cán bộ có thành tích trong đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm

Điều 10 của dự thảo Luật Cán bộ, công chức sửa đổi cũng đề cập đến việc khuyến khích, khen thưởng và bổ nhiệm vượt cấp đối với cán bộ có thành tích trong đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm. Đây được xem là điểm mới, nhằm xóa bỏ tâm lý e dè, né tránh của một bộ phận cán bộ, đồng thời tạo động lực để họ mạnh dạn đấu tranh với tiêu cực và cố gắng vì lợi ích chung.

Ngoài ra, Bộ Nội vụ cũng đề xuất quy định về sát hạch để sàng lọc đội ngũ cán bộ theo nguyên tắc cạnh tranh, tạo điều kiện cho sự "có vào, có ra, có lên, có xuống", nhằm giải quyết tình trạng "công chức suốt đời". Đây cũng là một điểm đáng chú ý trong dự thảo luật, khuyến khích cán bộ cố gắng, sáng tạo và nỗ lực xây dựng đất nước.

Sau khi lấy ý kiến, Bộ Nội vụ sẽ hoàn chỉnh dự thảo Luật Cán bộ, công chức sửa đổi trình Quốc hội xem xét tại kỳ họp thứ 9 tới đây.

PV (t/h)